

Lagkrav på bemanning vid rökdykning för räddningstjänst i Skandinavien

*En sammanställning över lagkrav på bemanning vid rökdykning för
räddningstjänsten.*

Capital District Fire and Rescue Service (SHS) och Iceland Construction Authority

Reykjavik, Island

3 augusti 2012

FÖRFATTARE

Jessica Blomqvist

jessicablomqvist@live.com

Frida Cesar

fridacesar@hotmail.com

Lina Lejonklou

lina@lejonklou.se

Sammanfattning

Denna rapport är en sammanställning av skandinaviska lagar och föreskrifter gällande räddningstjänstens bemanning vid rökdykning. Rapporten berör även vilka arbetsuppgifter en mindre styrka kan utföra på en olycksplats i väntan på kommande rökdykarstyrka. Sammanställningen behandlar följande lagar och föreskrifter:

- *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab* (BEK, nr 765 af 03/08/2005)
- *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen* (FOR, 2002-06-26 nr 729)
- *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*
- *Rök- och kemdykning* (AFS 2007:7)
- *Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking* (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 2005)

Lagtexterna visar att det i Danmark saknas lagkrav angående bemanning vid rökdykning, bemanningen fastställs av respektive kommunalbestyrelse. I Norge finns inga lagkrav på bemanning vid rökdykning. Lagtexten har dock specificerat lägsta bemanning för en utryckningsstyrka oavsett insats, där lägsta utryckningsstyrka är fyra personer. Enligt svensk lagstiftning krävs en bemanning på fyra personer om det går att garantera säkert släckvatten genom tekniska lösningar, i annat fall krävs en bemanning på lägst fem personer. Gemensamt för de skandinaviska länderna är kravet på arbetsledare.

Vid de tillfällen en mindre styrka, än vad som krävs för rökdykning, anländer till en olycksplats kan dessa genomföra livräddande och skadebegränsande insatser samt förbereda för kommande rökdykarstyrka.

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Syfte	1
1.3	Mål	1
1.4	Metod	1
2	Bemanning vid rökdykning	3
2.1	Lagstiftning	3
2.1.1	Dansk lagstiftning.....	4
2.1.2	Norsk lagstiftning	4
2.1.3	Svensk lagstiftning	5
3	Arbetsuppgifter vid mindre insatsstyrka	7
4	Räddningstjänstens faktiska bemanning vid rökdykning	9
5	Osäkerhetsanalys	11
6	Slutsats	13
	Litteraturförteckning	15
	Bilaga A – Korrespondens med dansk räddningstjänst.....	I
	A.1 Aarhus Brandvæsen.....	I
	A.2 Københavns Brandvæsen	III
	A.3 Roskilde Brandvæsen	IV
	A.4 Viborg Brandvæsen.....	VI
	Bilaga B – Korrespondens med norsk räddningstjänst.....	IX
	B.1 Kongsberg brann- og redning	IX
	B.2 Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS.....	X
	B.3 Oslo brann- og redningsetaten	XII
	Bilaga C – Korrespondens med svensk räddningstjänst.....	XIII
	C.1 Räddningstjänsten Falkenberg.....	XIII
	C.2 Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö.....	XIV
	C.3 Räddningstjänsten Storgöteborg	XVI
	C.4 Räddningstjänsten Syd.....	XVIII

Innehållsförteckning

C.5 Räddningstjänsten Varberg.....	XIX
C.6 Storstockholms brandförsvaret	XIX

1 Inledning

I följande kapitel presenteras bakgrund, syfte, mål samt metod för sammanställningen.

1.1 Bakgrund

Räddningstjänsten i Skandinavien anses i dagsläget vara välutvecklad och används många gånger som underlag vid utveckling av lagstiftning för den isländska räddningstjänsten. För att underlätta detta arbete har en begäran om en skandinavisk sammanställning, gällande bemanning vid rökdykning, framförts av Capital District Fire and Rescue Service, Reykjavik, och Iceland Construction Authority.

1.2 Syfte

Syftet är att sammanställa de lagkrav som finns i de skandinaviska ländera, det vill säga Danmark, Norge och Sverige, med avseende på räddningstjänstens bemanningskrav vid rökdykning.

1.3 Mål

Målet med sammanställningen är att besvara frågeställningarna:

- Vad finns det för lagkrav på bemanning vid rökdykning?
 - Hur många rökdykare krävs?
 - Finns det lagkrav på rökdykarledare?
- Om endast en eller två brandmän kommer till en olycksplats, vad kan dessa genomföra för insats alternativt förberedelser?
- Vilken bemanning använder räddningstjänsten vid en rökdykarinsats?

1.4 Metod

Med utgångspunkt ur frågeställningarna inleddes arbetet med att studera följande svenska lagar:

- *Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor*
- *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor*
- *Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Rök- och kemdykning (AFS 2007:7)*

Därefter studerades följande danska och norska lagar och föreskrifter:

- *Bekendtgørelse af beredskabsloven (LBK, nr 660 af 10/06/2009)*
- *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab (BEK, nr 765 af 03/08/2005)*
- *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (FOR, 2002-06-26 nr 729)*
- *Røyk- og kjemikaliedykking (Arbeidstilsynet best nr 574, 2003)*
- *Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 2005)*

Kontakt togs med flertalet räddningstjänster i Danmark, Norge och Sverige för att undersöka vilken bemanning de använder vid rökdykning samt vilka uppgifter en mindre styrka kan utföra. Som komplement har även handlingsprogram för danska och svenska räddningstjänster studerats. Resultatet sammanställdes slutligen i tabellformat med kommentarer och tillägg till lagtexterna, om sådana fanns.

2 Bemanning vid rökdykning

I Skandinavien finns en skillnad gällande krav på bemanning vid rökdykning. Den svenska förordningen *Arbetsmiljöverkets föreskrifter om Rök- och kemdykning* (AFS 2007:7) redogör tydligt för hur många personer som krävs för att påbörja en rökdykarinsats samt vilken arbetsfördelning som skall råda. Enligt den norska lagstiftningen *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen* (FOR, 2002-06-26 nr 729) finns istället krav på lägsta bemanning vid samtliga utryckningar. Den danska lagstiftningen *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab* (BEK, nr 765 af 03/08/2005) innefattar inga krav på bemanning vid rökdykning. I samtliga skandinaviska länder finns krav på arbetsledare.

2.1 Lagstiftning

I tabell 1 presenteras Danmarks, Norges och Sveriges lagkrav på bemanning och arbetsfördelning vid rökdykning samt vilken lagtext och paragraf de är hämtade från. För utdrag ur lagtexterna hänvisas till följande underrubriker för respektive land.

tabell 1. Skandinaviska länders lagkrav på bemanning vid rökdykning.

Land	Lägst antal personer	Arbetsfördelning	Lagtext	Paragraf
Danmark	*	1 st holdleder	BEK nr 765 af 03/08/2005	2 kap. 5 §, 6 §
Norge	4**	1 st utrykningsleder/røykdykkerleder røykdykkere	FOR 2002-06-26 nr 729	4 kap, 4- 9 § 5 kap, 5-1 § 5 kap, 5-2 §
Sverige	4***	1 st arbetsledare 1 st rökdykarledare 2 st rökdykare	AFS 2007:7	5 §, 7 §, 8 §, 9 §, 12 §

* I dansk lagstiftning finns inget lägsta krav på bemanning, varken vid rökdykning eller övrig insats, utan kommunalbestyrelsen beslutar om utryckningsstyrkans sammansättningen (BEK, nr 765 af 03/08/2005)

** I norsk lagstiftning finns inget lägsta krav på bemanning vid rökdykning. Notera dock att lägsta bemanning för ett vaktlag består av en utrykningsleder och tre brannkonstabler/rökdykkere. Enligt Nils Erik Haagenrud¹ är lägsta bemanning vid rökdykning ett vaktlag.

*** För att uppfylla kravet om säkert vatten, se tabell 4 samt AFS 2007:7, 12 §, krävs ytterligare en person och lägsta antal personer blir då fem (AFS, 2007:7).

¹ Nils-Erik Haagenrud, Brannsjef, Midt-Hedmark Brann- og redningsvesen, mejlkorrespondens 2012-07-10.

2.1.1 Dansk lagstiftning

I tabell 2 presenteras utdrag ur den lagstiftning som reglerar räddningstjänstens bemanning i Danmark vid samtliga insatser.

tabell 2. Utdrag ur dansk lagstiftning gällande bemanning vid samtliga insatser.

Dansk lagstiftning	
BEK nr 765 af 03/08/2005 2 kap. 5 §	Kommunalbestyrelsen sammensætter en førsteudrykning, der er afpasset efter alarmmeldingen, og som sikrer, at der kan ydes en forsvarlig afhjælpende indsats.
BEK nr 765 af 03/08/2005 2 kap. 6 §	Førsteudrykningen skal som minimum være bemannet med 1 holdleder med de fornødne uddannelsesmæssige kvalifikationer samt det for materiellets betjening fornødne brandmandskab.

2.1.2 Norsk lagstiftning

I tabell 3 presenteras utdrag ut den lagstiftning som reglerar räddningstjänstens bemanning vid rökdykning i Norge.

tabell 3. Utdrag ur norsk lagstiftning gällande bemanning vid rökdykning.

Norsk lagstiftning	
FOR 2002-06-26 nr 729 4 kap. 4-9 §	Før røyk- eller kjemikaliedykking iverksettes, skal utrykningsleder eller røykdykkerleder og et nødvendig antall kvalifiserte røyk- eller kjemikaliedykkere og tilstrekkelig utrustning være ankommet skadestedet, og personellens sikkerhet ved gjennomføring av innsatsen skal være vurdert.
FOR 2002-06-26 nr 729 5 kap. 5-1 §	Enhver kommune skal ha beredskap for brann og ulykker som sikrer innsats i hele kommunen innenfor krav til innsatstider etter § 4-8. Samlet innsatsstyrke skal være minst 16 personer, hvorav minst 4 skal være kvalifiserte som utrykningsledere. Beredskapen skal legges til tettsted der slikt finnes. Et tettsted kan dekkes av beredskap fra annet tettsted innenfor krav til innsatstider etter § 4-8.
FOR 2002-06-26 nr 729 5 kap. 5-2 §	Et vaktlag skal minst bestå av: -1 utrykningsleder -3 brannkonstabler/røykdykkere Støttestyrke er: - fører for tankbil - fører for snorkel-/stigebil

2.1.2.1 Notis angående norsk lagstiftning

Enligt *Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking* (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 2005), bör arbetsfördelningen vid rökdykning med ett rökdykarpar vara följande: två rökdykare (røykdykkere), en utryckningsledare (utrykningsleder), som ofta fungerar som rökdykarledare (sikringsmann for røykdykkerne), och en pumpsjötare (pumpekjører). Bestämmelserna i vägledningen är dock inga lagkrav och varje enskild räddningstjänst bestämmer därmed själv vilken arbetsfördelning som skall råda vid rökdykarinsats. Det är däremot vanligt att räddningstjänsterna använder vägledningar som *Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking* (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 2005) som lokala föreskrifter².

2.1.3 Svensk lagstiftning

I tabell 4 presenteras utdrag ur den lagstiftning som reglerar räddningstjänstens bemanning vid rökdykning i Sverige.

tabell 4. Utdrag ur svensk lagstiftning gällande bemanning vid rökdykning.

Svensk lagstiftning	
<p>AFS 2007:7 5 §</p>	<p>Innan en insats påbörjas ska arbetsledaren genomföra en riskbedömning på skade- eller övningsplatsen så att insatsen kan planeras och organiseras så att utrustning, lämplig skyddsklädsel och i övrigt rätt personlig skyddsutrustning kan väljas.</p> <p>Om riskerna bedöms som stora i förhållande till vad som kan uppnås, ska andra alternativ än rök- och kemdykning väljas. Rök- och kemdykning som redan påbörjats ska då avbrytas. Arbetsledaren ska se till att de risker som rök- och kemdykare utsätts för är rimliga i förhållande till vad som kan uppnås med insatsen. Arbetsledaren ansvarar för att en baspunkt upprättas.</p>
<p>AFS 2007:7 7 §</p>	<p>Vid en rökdykarinsats ska bemanningen bestå av minst</p> <ul style="list-style-type: none"> – en arbetsledare (se 5 §), – en rökdykarledare (se 8 §) – två rökdykare (se 9 §) <p>Vid en kemdykarinsats ska bemanningen bestå av minst</p> <ul style="list-style-type: none"> – en arbetsledare (se 5 §), – en kemdykarledare (se 8 §) och – normalt två kemdykare (se 9 §).

² Nils-Erik Haagenrud, Brannsjef, Midt-Hedmark Brann- og redningsvesen, mejlkorrespondens 2012-07-10.

<p>AFS 2007:7 8 §</p>	<p>Rök- och kemdykarledare ska från baspunkten upprätthålla samband med dem som ingår i räddningsinsatsen och ge nödvändiga upplysningar och instruktioner. De ska kontrollera tiden för insatsen och återkalla personalen när den beräknade insatstiden närmar sig slutet eller då det behövs av annat skäl. De ska vid en nödsituation kunna utföra en räddningsinsats. Rök- och kemdykarledare får inte tilldelas andra arbetsuppgifter under pågående insats.</p>
<p>AFS 2007:7 9 §</p>	<p>Rökdykare ska arbeta parvis och hela tiden ha nära kontakt med varandra. Kemdykare ska normalt arbeta parvis.</p>
<p>AFS 2007:7 12 §</p>	<p>Vid brand eller risk för brand ska rök- och kemdykare för sitt skydd ha säker tillgång till släckvatten.</p>
<p>AFS 2007:7 kommentar till 12 §</p>	<p>Med säker tillgång till släckvatten avses att släckvatten, under hela tiden insatsen pågår, finns framme hos rök- och kemdykarna. För att säkerställa detta behövs normalt en särskild person som står i förbindelse med rökdykarledaren. Förutom att vattentillgången behöver övervakas behöver även fel kunna åtgärdas omedelbart eller varnas för så att rökdykarnas säkerhet inte äventyras om det skulle uppstå ett allvarligt vattenläckage eller någon annan störning i vattenförsörjningssystemet. Om en riskbedömning visar att det genom tekniska lösningar går att garantera säker tillgång till släckvatten, t.ex. genom minst två av varandra oberoende system, kan sådana lösningar eventuellt ersätta en fysisk person. De bör påpekas att det finns situationer där vatten kan vara olämpligt som släckmedel. I dessa fall bör andra släckmedel än vatten användas. (AFS, 2007:7)</p>

3 Arbetsuppgifter vid mindre insatsstyrka

Om den styrka som först anländer till en olycksplats inte är tillräckligt bemannad för att påbörja rökdykarinsats är deras främsta uppgift, i samtliga skandinaviska länder, att påbörja och genomföra livräddande insatser. Ytterligare arbetsuppgifter som kan utföras av en mindre styrka är bland annat skadeavhjälpande och skadebegränsande insatser samt förberedelser för rökdykarinsats, till exempel slangutdragning. I tabell 5 presenteras mer detaljerat vilka insatser och förberedelser en mindre styrka kan genomföra på en olycksplats. Med mindre styrka avses en styrka som inte är tillräckligt bemannad för att påbörja rökdykarinsats. Uppgifterna i tabell 5 bygger på telefon- och mejlkorrespondens med räddningstjänster i Skandinavien samt studier av svenska kommuners handlingsprogram för räddningstjänsten. Korrespondensen i sin helhet presenteras i Bilaga A till och med Bilaga C.

tabell 5. Insats som en mindre styrka kan genomföra vid en olycksplats i Skandinavien.

Land	Insats av en mindre styrka
Danmark	<ul style="list-style-type: none"> - Utrymma - Utföra OBBO (Orientering, Bedömning, Beslut, Order) - Informera - Släcka mindre bränder - Förbereda rökdykning - Förhindra brandspridning genom utvändig släckning - Förbereda personräddning, t. ex. resa stege
Norge	<ul style="list-style-type: none"> - Livräddning och första hjälpen - Förberedelser till kommande mannskap - Utföra slangdragning och förbereda för kommande rökdykarstyrka - Livräddning i byggnad om risken för den egna säkerheten är låg
Sverige	<ul style="list-style-type: none"> - Påbörja livräddande eller skadeavhjälpande insats - Inledande skadebegränsande insats - Informera kommande enheter, larmcentral m. fl. - Utföra OBBO (Orientering, Bedömning, Beslut, Order) - Besluta om angreppsväg och baspunkt - Utföra slangdragning inkl. trycksättning - Utföra dörrforcering - Förbereda rökdykning - Utvändig släckning - Starta evakuering med hjälp av stege - Påbörja yttre släckning och kylning av brandgaser utifrån med hjälp av skärsläckare

4 Räddningstjänstens faktiska bemanning vid rökdykning

I tabell 6 presenteras en sammanställning av hur olika räddningstjänster jobbar i de skandinaviska länderna. Flertalet räddningstjänster använder en större bemanning än lagstiftningen kräver i de fall där syftet med rökdykarinsatsen är livräddning. Uppgifterna i tabell 6 bygger på räddningstjänsters handlingsprogram samt telefon- och mejlkorrespondens med räddningstjänster. Korrespondensen i sin helhet presenteras i Bilaga A till och med Bilaga C.

tabell 6. Bemanning vid rökdykning för räddningstjänster i Skandinavien.

Land	Bemanning
Danmark	Aarhus brandvæsen Minst 7 personer ³ 1 indsatsleder 1 holdleder 5 brandfolk
	Københavns brandvæsen Minst 4 personer ⁴ 1 styrkeledare 2 rökdykare 1 pumpskötare
	Viborg brandvæsen Minst 7 personer ⁵ 1 indsatsleder 1 holdleder 5 brandmænd
Norge	Kongsberg brann- og redning Minst 5 personer ⁶ 1 utrykningsleder / pumpemann 1 sjåfør / røykdykkerleder 1 røykdykker 1 1 røykdykker 2 1 pumpemann / ansvarlig for vanntilførsel
	Oslo Brann og redningsetaten Minst 4 personer ⁷ 1 rökdykarledare 2 rökdykare 1 pumpskötare

³ Anders Rathcke, Afdelingsleder, Aarhus brandvæsen, mejlkorrespondens, 2012-07-26.

⁴ Magnus Mattsson, Insatsledare och brandinspektör, Københavns brandvæsen, mejlkorrespondens 2012-07-17.

⁵ Jesper Sloth Hesselberg, Brandinspektör, Viborg brandvæsen, mejlkorrespondens 2012-07-18 .

⁶ Rune Toverud, Avdelningsleder beredskap, Kongsberg brann- og redning, mejlkorrespondens 2012-07-09.

⁷ Jon Myroldhaug, Fire chief, Oslo brann- og redningsetaten, mejlkorrespondens 2012-07-10.

Räddningstjänstens faktiska bemanning vid rökdykning

	Midt- Hedmark brann- og redning IKS	Minst 4 personer ⁸ 1 sjåfør 2 røykdykkere/ redningsmenn 1 utrykningsleder (brannmester)
Sverige	Räddningstjänsten Falkenberg	Minst 5 personer ⁹ , enligt AFS 2007:7 4 brandmän 1 arbetsledare
	Räddningstjänsten Gislaved - Gnosjö	Minst 5 personer ¹⁰ , enligt AFS 2007:7 4 brandmän 1 arbetsledare
	Räddningstjänsten Syd	Minst 5 personer ¹¹ , enligt AFS 2007:7 4 brandmän 1 arbetsledare
	Räddningstjänsten Storgöteborg	Minst 5 personer ¹² , enligt AFS 2007:7 4 brandmän 1 arbetsledare
	Räddningstjänsten Varberg	Minst 6 personer ¹³ 4 brandmän 1 arbetsledare 1 insatsledare
	Storstockholms brandförsvaret	Minst 6 personer ¹⁴ enligt AFS 2007:7 5 brandmän 1 arbetsledare

⁸ Nils-Erik Haagenrud, Brannsjef, mejlkorrespondens 2012-07-05.

⁹ Jens Christiansson, Brandingenjör, Räddningstjänsten Falkenberg, mejlkorrespondens 2012-06-29.

¹⁰ Anderes Ögren, Insatsledare/Planering, Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö, mejlkorrespondens 2012-07-07.

¹¹ Ida Texell, Brandingenjör & Operativ chef, Räddningstjänsten Syd, telefonsamtal 2012-06-29.

¹² Svante Carlsson, Brandingenjör & Insatschef, Räddningstjänsten Storgöteborg, mejlkorrespondens 2012-06-30.

¹³ Bernt Karlsson, Brandinspektör, Räddningstjänsten Varberg, mejlkorrespondens 2012-07-16.

¹⁴ Magnus Wallin, Chef på Strategi- och utvecklingsavdelningen, och Håkan Ragell, Metodansvarig för rökdykning inom Storstockholms Brandförsvaret, mejlkorrespondens 2012-07-09.

5 Osäkerhetsanalys

I sammanställningen har flertalet osäkerheter behandlats. Dessa osäkerheter kan delas in i följande områden:

- osäkerheter förenade med otillräckligt underlag
- osäkerheter förenade med antaganden
- osäkerheter förenade med indata

De osäkerheter som är förenade med otillräckligt underlag är framförallt att sammanställningen genomfördes under Skandinaviens semesterperiod, vilket i första hand medförde förseningar i projektet. Dessutom saknas fördjupade kunskaper om vilka föreskrifter och vägledningar som finns i Danmark och Norge vilket kan ha medfört att någon föreskrift inte blivit beaktad. Osäkerheten har hanterats genom att använda lagtexter verifierats med kontaktpersoner.

De osäkerheter som är förenade med antaganden och indata är framförallt språkliga och har behandlats med olika uppslagsverk för att kunna jämföra olika lagtexter. Dessutom har antaganden gjorts att de olika facktermerna har samma innebörd i de skandinaviska länderna.

6 Slutsats

I Norge och Sverige finns lagkrav gällande bemanning vid insats respektive rökdykning medan det i Danmark saknas liknande lagkrav. Korrespondens som förts med räddningstjänster visar att liknande bemanning och arbetsfördelning används i de skandinaviska länderna vid rökdykarinsatser.

Litteraturförteckning

AFS. (2007:7). *Rök- och kemdykning*. Solna: Arbetsmiljöverket.

Arbeidstilsynet best nr 574. (2003). *Røyk- og kjemikaliedykking*. Oslo.

BEK. (nr 765 af 03/08/2005). *Bekendtgørelse om risikobaseret kommunalt redningsberedskab*.
Forsvarsministeriet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. (2005). *Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking*.
Tønsberg: Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

FOR. (2002-06-26 nr 729). *Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen*. Norge:
Justis- og beredskapsdepartementet.

LBK. (nr 660 af 10/06/2009). *Bekendtgørelse af beredskabsloven*. Danmark: Forsvarsministeriet.

SFS. (2003:778). *Lag om skydd mot olyckor*. Stockholm: Elanders Gotab.

SFS. (2003:789). *Förordning om skydd mot olyckor*. Stockholm: Elanders Gotab.

Bilaga A – Korrespondens med dansk räddningstjänst

I följande bilaga redogörs för den mejlkorrespondens som genomförts med räddningstjänster i Danmark. Korrespondensen ligger till grund för uppgifterna i tabell 5 och tabell 6 gällande dansk räddningstjänst. De frågeställningar som räddningstjänsterna svarat på avser larm där rökdykarinsats förväntas och är:

1. Enligt vad jag har förstått av den danska lagstiftningen består den första utryckningsstyrkan av 1 insatsledare, 1 styrkeledare och 5 brandmän. Kan denna styrka utföra en rökdykarinsats utan förstärkning?
2. Vilket är det lägsta antal personal som krävs för att ni ska utföra en rökdykarinsats?
3. Hur många personer åker på larmet?
4. Vilken arbetsfördelning råder bland dessa?
5. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?
(Med mindre styrka avses en styrka som inte är tillräckligt stor för att utföra rökdykning.)

A.1 Aarhus Brandvæsen

Mejlkorrespondens, Anders Rathcke, Afdelingsleder, 26 juli 2012.

E-post: ara@aarhus.dk

Hej Lina,

Tak for din henvendelse til Aarhus Brandvæsen. Jeg vil forsøge at besvare dine spørgsmål bedst muligt. Såfremt du måtte have behov for at få dem uddybet yderligere er du velkommen til at kontakte undertegnede. Jeg har indskrevet mine svar i din tekst.

Generelt er det danske beredskab i dag baseret på en såkaldt risikoprofil, hvor man har beskrevet og analyseret kommunens risiko-objekter. Beredskabet fastlægges ud fra denne risikoprofil. Det er således muligt at sammensætte udrykningen forskelligt i de enkelte kommuner. Almindeligvis arbejder vi med tre typer udrykninger:

Reduceret: (1 indsatsleder), 1 holdleder og 3 brandfolk. Denne udrykning anvendes såfremt, det af meldingen fremgår, at der er tale om mindre brand i et objekt i det fri. Det kan være bil, knallert/mc, mindre brand i affald/container etc.

Normal 1: 1 indsatsleder, 1 holdleder og 5 brandfolk. Denne udrykning kan anvendes til brandslukning, herunder røgdykning, i almindeligt (mindre) byggeri og kan indsættes uden förstærkning. Det er også en anvendt udrykningsenhed i nogle landkommuner uden særlige risiko-objekter. Her kan der dog blive tale om förstærkning ved eksempelvis gårdbrand.

Normal 2: 1 indsatsleder, 1 holdleder og 7 brandfolk. Dette er traditionelt den almindelige standardudrykning. Her kan eksempelvis indsættes to røgdykkerhold og en stige til redning. Der kan også indsættes tre røgdykkerhold - så vil branden dog ofte have et omfang hvor det kan være nødvendigt at kalde yderligere assistance.

Vi anvender samme enheder i forbindelse med akut uheld med farlige stoffer og redningsopgaver, herunder frigørelse af fastklemte ved færdselsuheld.

- Enligt vad jag har förstått av den danska lagstiftningen består den första utrykningsstyrkan av 1 indsatsledare, 1 styrkeledare och 5 brandmän. Kan denna styrka utföra en rökdykarinsats utan förstärkning?

- Vilket är det lägsta antal personal som krävs för att ni ska utföra en rökdykarinsats?

Principielt 4 personer. 1 holdleder, 1 chauffør/pumpepasser og 2 røgdykkere. Men vores standardudlægninger er baseret på 6 personer. Altså 1 holdleder, 1 chauffør/pumpepasser, 2 røgdykkere og to brandfolk. De sidste to brandfolk kan efterfølgende også indsættes som røgdykkere.

- Hur många personer åker på larmet?

Det er forskelligt, jf. ovenstående. I Aarhus Brandvæsen sammensætter vi udrykningen/bemandingen på baggrund af meldingen, jf. nogle af ovenstående eksempler.

- Vilken arbejdsfordeling råder blandt dessa?

Som beskrevet ovenfor:

1 indsatsleder: Ansvarlig for den taktiske og tekniske indsats.

1 holdleder: Ansvarlig for mandskabets sikkerhed og for, at løse den pålagte opgave.

2 røgdykkere: Foretager udlægning og røgdykning.

2/4 brandfolk/røgdykkere: Foretager udlægning og kan om nødvendigt indsættes som røgdykkere.

Alternativt kan de betjene sige, skabe adgangsveje etc.

- Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?

(Med mindre styrka avses en styrka som inte är tillräckligt stor för att utföra rökdykning.)

Vi kører ikke mindre end 1 holdleder og 3 brandfolk, så principielt kan vi indsætte til røgdykning. Såfremt det ikke er muligt, kan man klargøre slangeudlægningen, herunder etablere vandforsyning, etablere adgangsvej etc.

Venlig hilsen

Anders Rathcke

Afdelingsleder

Aarhus Brandvæsen - Brand og Redningsberedskab

Ny Munkegade 15

DK-8000 Aarhus C

Direkte: 86 76 76 02, mobil: 29 68 56 02

www.aarhusbrandvaesen.dk

A.2 Københavns Brandvæsen

Mejlkorrespondens, Magnus Mattson, Insatsledare och brandinspektør, 17 juli 2012.

E-post: magmat@okf.kk.dk

Hej Lina,

Tack för ditt mail. Hjälper dig gärna med svar på dina frågor (se nedan). Finns det möjlighet att efterföljande ta del av resultatet av ditt arbete?

- Enligt vad jag har förstått av den danska lagstiftningen består den första utryckningsstyrkan av 1 insatsledare, 1 styrkeledare och 5 brandmän. Kan denna styrka utföra en rökdykarinsats utan förstärkning?

Enligt dansk lagstiftning så är det kommunerna själva som i en dimensioneringsprocess skall bestämma vilka resurser som första utryckningen skall bestå av. Det finns inga fasta regler på detta område (mer, det har dock funnits). I de gamla reglerna så fanns det i princip 3 olika första utryckningar (1) 1+7 med släckbil+höjd eller tank, (2) 1+5 på bara släckbil eller (3) 1+3 på släckbil, en så kallad reducerad utryckning. I dag finns det dock också flexibla/framskjutna enheter med 2 man etc.

- Vilket är det lägsta antal personal som krävs för att ni ska utföra en rökdykarinsats?

Det finns inga tydliga regler/riktlinjer för detta i DK (motsvarande tex AFS i Sverige). Det finns dock en hel del som tyder på att minstabemanningen är 1+3, dvs 1 styrkeledare, 1 pumpskötare samt 2 rökdykare. För ca 10 år skedde det en olycka i Danmark där 2 rökdykare omkom under en övning. Vid den efterföljande utredningen så pekade man på behovet av ett så kallat sikringshold vid rökdykning, dvs typ skyddsgrupp. Vi frågade Beredskabsstyrelsen om detta också gällde vid skarpa insatser (olyckan skedde ju vid övning) och fick inget direkt svar. Arbejdstilsynet svarade dock att skarpa insatser bör vara skärpta krav i förhållande till övning. Vi tolkade detta som att det behövs 1+5 för att rökdyka, dvs 1 styrkeledare, 1 pumpskötare, 1 rökdykarpar samt en skyddsgrupp. Du får dock påbörja rökdykning med 1+3, men skall komplettera upp till 1+5 fortast möjligt

- Hur många personer åker på larmet?

Inte riktigt säker på vad du menar, vilken typ av larm? Vi har ju olika utryckningssammansättningar beroende på vilken typ av brand. Vid lägenhetsbrand larmas insatsledare, 1 släckbil, 2 höjdfordon samt rökdykarförstärkning (släckbil) dvs totalt 1 insatsledare, 2 styrkeledare och 14 brandmän

- Vilken arbetsfördelning råder bland dessa?

Se ovan

- Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?

(Med mindre styrka avses en styrka som inte är tillräckligt stor för att utföra rökdykning.)

Allt som inte är rökdykning :-) utrymma, OBBO, informera/orientera, släcka mindre bränder osv.

Venligst

Magnus Mattsson

Stab og sekretariat, Udviklingsteamet

Bag Rådhuset 3

1550 København V

www.brand.kk.dk

Tlf. direkte: 33 66 48 48

Mobil: 26 86 48 48

E-mail: magmat@okf.kk.dk

A.3 Roskilde Brandvæsen

Mejlkorrespondens Morten Nielsen, Beredskabsinspektør, 16 juli 2012.

E-post: mortenni@roskilde.dk

Hej Lina

Tak for din henvendelse til Roskilde Brandvæsen, beklager at jeg først svarer dig nu, men vi har været travlt beskæftiget med Roskilde Festivalen. Jeg vil forsøge at svare på dine spørgsmål.

1) Enligt vad jag har förstått av den danska lagstiftningen består den första utryckningsstyrkan av 1 insatsledare, 1 styrkeledare och 5 brandmän. Kan denna styrka utföra en rökdykarinsats utan förstärkning?

Kommunerne i Danmark dimensionere selv deres beredskab, med endelig godkendelse af Beredskabsstyrelsen. Nogle kommuner består førsteudrykningen af 1. Indsatsleder, 1. Holdleder og 5. Brandmænd. Andre Kommuner som eksempelvis Roskilde består førsteudrykningen (Normal alarm) af 1. Indsatsleder, 1. Holdleder og 7. Brandmænd.

Ved en reduceret alarm (lille alarm) 1. Holdleder og 3. Brandmænd. Eksempelvis ved: bilbrand i det fri, container brand, skorstensbrand med fast tag, mindre forurening kendt stof, brand motorcykel/knallert, mindre naturbrand, frigørelse af fastklemte personer.

I ovennævnte tilfælde er der intet tilhindre for at iværksætte røgdykkerindsats uden det kræver förstærkning.

2) Vilket är det lägsta antal personal som krävs för att ni ska utföra en rökdykarinsats?

2 brandmænd danner 1. røgdykkerhold og afhængigt af hvilken indsats det drejer sig om, skal Indsatsleder eller Holdleder gøre sig tanker om nødvendigheden af et sikringshold for det indsatte røgdykkerhold.

3) Hur många personer åker på larmet?

Som beskrevet i afsnit 1.

4) Vilken arbetsfördelning råder bland dessa?

Lille alarm

Holdleder iværksætter indsats og er bindeled mellem andre fremmødte styrke eks. ambulance og politiet. Har kommandoen over brandmændene og er sikkerhedsmand for disse.

Chaufføren sørger for vandforsyning, fremtagning af værktøj/materiel.

Røgdykkerhold kan indsættes til slukning af brand herunder røgdykning, redning og eftersøgning af personer, frigørelse af fastklemte i maskiner eller transportmidler, udlægning af slanger.

Normal alarm

Indsatsleder har den tekniske ledelse af skadestedet og er bindeled mellem andre fremmødte styrker herunder Læge, Politi, Ambulanceleder andre fremmødte styrker. Igangsætter Indsatsen ud fra sin situationsbedømmelse via Holdleder.

Holderleder ingangsætter brandmandskabet efter ordre fra indsatslederen og er sikkerhedsmand for sine brandmænd.

Chaufføren sørger for vandforsyning fra sprøjten til udlagte slanger, fremtagning af værktøj/materiel,

Røgdykkerhold kan indsættes til slukning af brand herunder røgdykning, redning og eftersøgning af personer, frigørelse af fastklemte i maskiner eller transportmidler, udlægning af slanger.

Øvrige fremmødte brandfolk bistår med udlægning af slanger, rejsning af stiger, vandforsyning fra brandhane eller åbent vand, sikringshold for indsatte røgdykkere, bruges som ekstra røgdykkerhold hvis flere skal indsættes.

5) Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?

Indsættes som røgdykkere hvis det skønnes forsvarligt og derved påbegynde redning af personer, evt evakuering af truede personer, udføre slukning både udvendig og indvendig, udlægning af slanger, rejsning af håndstiger m.m.

Jeg håber mine svar på dine spørgsmål er tilfredsstillende ellers er du meget velkommen til at kontakte mig på mail eller telefon. Jeg vil ønske dig held og lykke med din uddannelse og hvis du en dag måtte have lyst til at besøge Roskilde Brandvæsen er du meget velkommen !

Med venlig hilsen

Morten Nielsen, Beredskabsafdelingen

Beredskabsinspektør

Roskilde Brandvæsen

Roskilde Kommune

Gl. Vindingevej 10
4000 Roskilde
Dir. +45 46 31 39 17
Mobil +45 29 16 52 00

A.4 Viborg Brandvæsen

Mejlkorrespondens, Jesper Sloth Hesselberg, Brandinspektør, 18 juli 2012.

E-post: jsh@viborg.dk

Hej Lina,

Jeg vil forsøge at besvare dine spørgsmål ud fra hvordan beredskabet i Viborg er sammensat. Det operative beredskab i dag er meget individuelt sammensat for de enkelte kommuner. Beredskabet bliver analyseret og ud fra analysen laves en Risikobaseret dimensionering, hvorfra politikerne fastlægger serviceniveauet overfor kommunens borgere.

Viborg Brandvæsen råder over 6 brandstationer med i alt 120 mand ansat til at varetage Brand, Redning og Miljø indsatser. Vi har ca. 600 udrykninger om året. På stationen i Viborg er styrken en sammensætning af fuldtidsbrandfolk og deltidsbrandfolk, resten af de 5 brandstationer er bemanded med deltidsbrandfolk.

Det er korrekt at ved en normal udrykning er vores udrykningsstyrke sammensat som du selv beskriver: 1 indsatsleder, 1 holdleder og 5 brandmænd. alt efter hvad alarmen lyder på har vi forskellige sammensætninger, da vi netop i vores risikobaseret dimensionering har lagt op til at visse situationer kræver mindre eller mere mandskab. et eksempel kunne være færdselsuheld med fastklemte: 1. udrykningen til dette vil være 1 indsatsleder, 1 holdleder og 7 brandmænd. Så det er svært at definere hvad "normal" udrykningen er.

Ved brandindsatser møder vi som udgangspunkt med 1 indsatsleder, 1 holdleder og 5 brandmænd, ud fra det kan vi godt lave en forsvarlig røgdykker indsats. Vi kan altid indsætte 1. røgdykkerhold til indvending brandslukning/eftersøgning. Skal 2. røgdykkerhold indsættes vurdere indsatslederen, om det er forsvarligt og om der skal rekvireres ekstra sikringshold/mandskab til branden.

Som du skriver hvad gør vi hvis en mindre styrker lander på skadestedet først med eksempelvis 3 mand. Ved en brandindsats får vi så lagt slanger ud og gør klar til at kunne røgdykke når de sidste mænd ankommer. Vi forsøger at hindre brandspredningen ved udvendig slukning, eller får rejst en stige til personredning. Tit er der nok at kunne gøre klar så det bare er at tage strålerøret og gå ind i bygningen når de sidste folk ankommer til skadestedet.

Da vi har 6 brandstationer har vi altid 42 mand på vagt. I Viborg har vi 2 slukningstog så vi kan stille med 2 samtidige udrykninger. på de andre 5 stationer har vi 1 slukningstog til 1 udrykning. Så kan vi nemt supplere fra Viborg til de andre stationer hvis behovet opstår.

Mandskabet har forskellige funktioner på en udrykning. som udgangspunkt er man enten chauffør eller røgdykker. Chaufføren står for materiellet på køretøjet og sikre at pumpen er koblet ind og mandskabet får de materiel de skal bruge. Røgdykkerne har mange funktioner alt efter opgave. om det er røgdykning, færdselsuheld, miljøindsats afgøre som sagt hvad deres opgave består af, men alle skal kunne alle poster.

Jeg håber dette besvarer dine spørgsmål ellers er du meget velkommen til at kontakte mig igen. Har du brug for billeder af køretøjer, kommunen osv. siger du bare til.

Med venlig hilsen

Jesper Sloth Hesselberg

Brandinspektør

Viborg Kommune

Teknik & Miljø

Beredskab - Administrationen

Industrivej 3

8800 Viborg

Direkte tlf : 87 87 50 62

Sikker e-mail sikkerpost@viborg.dk

<http://www.viborg.dk>

Bilaga B – Korrespondens med norsk räddningstjänst

I följande bilaga redogörs för och den mejlkorrespondens som genomförts med räddningstjänster i Norge. Korrespondensen ligger till grund för uppgifterna i tabell 5 och tabell 6 gällande norsk räddningstjänst. De frågeställningar som räddningstjänsterna svarat på avser larm där rökdykarinsats förväntas och är:

1. Hur många åker på larmet och vilken arbetsfördelning råder bland dessa?
2. Åker all personal från samma station eller kommer det styrkor från flera olika stationer?
3. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?
Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning eller släckinsats? Med mindre styrka avses en styrka som inte är tillräckligt stor för att utföra rökdykning.
4. Vilket är det lägsta antal personal som krävs för att ni ska utföra en rökdykarinsats? Jag läste i den norska lagstiftningen att det krävs nödvändigt antal rökdykare för få utföra en rökdykarinsats. Vad anser ni vara nödvändigt antal rökdykare för en mindre rökdykarinsats?

B.1 Kongsberg brann- og redning

Mejlkorrespondens Rune Toverud, Avdelingsleder beredskap, 9 juli 2012.

E-post: rune-olstad.toverud@kongsberg.kommune.no

Hei

Jeg skal forsøke å svare så godt jeg kan:

1) På brannalarm i Kongsberg rykker vi ut med en brannbil og 4 mannskaper + en tankbil / lift og 1 mannskap.

I brannbilen er det følgende arbeidsfordeling:

- utrykningsleder / pumpemann
- sjåfør / røykdykkerleder
- røykdykker 1
- røykdykker 2

I tankbilen:

- pumpemann / ansvarlig for vanntilførsel.

2) Normalt rykker alle ut fra samme brannstasjon, Kongsberg brannstasjon. Hvis brannen er stor, rekvireres brannbil og mannskap fra nabo-brannvesen også. Men normalt altså fra en brannstasjon. I Kongsberg by er det kun 1 brannstasjon.

Vi har i tillegg en deltids-brannstasjon i et tettsted, Hvitvingfoss. Men denne tilhører ikke Kongsberg by.

3) Vi ankommer aldri en hendelse med en mindre styrke. Vi rykker alltid ut med minimum 4 mannskaper, som er tilstrekkelig til å utføre røykdykking.

4) I vår forskrift kreves det minimum 4 mannskaper for å starte en røykdykkerinnsats: pumpemann, røykdykkerleder, røykdykker 1 og røykdykker 2.

Men, vår mening er at det bør være minimum 5. Vi føler at 4 mannskaper er for lite. Det er alt for mange oppgaver som skal utføres i startfasen på en brann, til at det er tilstrekkelig med 4.

- Det må være 2 røykdykkere og 1 røykdykkerleder.

- I tillegg bør det være 1 pumpemann og 1 utrykningsleder. Det er ikke bra at en og samme person har disse to rollene.

Forskriften sier 4 mann, vi mener 5 mann.

:=)

mvh

Rune Toverud

Avdelingsleder beredskap

Kongsberg brann- og redning

TLF: 48 16 65 66

www.kongsberg.kommune.no/brann

B.2 Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS

Mejlkorrespondens Nils-Erik Haagenrud, Brannsjef, 7 juli 2012.

E-post: nils-erik.haagenrud@mhbr.no

Hei Jessica

Her er alt bare bra, men været er ikke mye å skryte av.

Du har oppfattet det riktig, minste kravet er 4 mann. Det er hjemlet i dimensjonerings forskrift § 5-1, 5-2 og § 6-2 ifht antall mannskaper som skal være med ut. Veiledningen er brukt som rette snor og blir ofte tolket som en forskrift lokalt. I tillegg ligger de fysiske/ medisinske kravene for å utføre tjenesten.

Se <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20010430-0443.html#30> og

<http://www.arbeidstilsynet.no/artikkel.html?tid=78921#8>

Mvh

Nils-Erik

Hej Nils-Erik!

Hoppas allt är bra med dig!

Jag har de senaste dagarna försökt fördjupa mig ytterligare i de norska lagstiftningarna, förordningarna och vägledningarna. I det arbetet har länken du bifogade varit till stor hjälp, tack! Dock har jag fortfarande en del frågetecken som jag inte lyckas reda ut angående de norska lagkraven. Jag skulle därför bli väldigt tacksam om du har möjlighet svara på ytterligare en fråga.

Om jag tolkade ditt senaste mejl rätt är det minsta kravet för rökdykning 4 personer enligt föreskriften. Är det Veiledning om røyk- og kjemikaliedykking utgiven av DSB¹⁵ som avses eller någon annan föreskrift?

Tack för all hjälp!

Mvh,

Jessica Blomqvist

Mejlkorrespondens Nils-Erik Haagenrud, Brannsjef, 5 juli 2012

Hei Jessica

Her kommer svar på spørsmålene dine:

- Hur många åker på larmet och vilken arbetsfördelning råder bland dessa?

Det normale er 4. 1 sjåfør, 2 røykdykkere/ redningsmenn og 1 utrykningsleder (brannmester)

- Åker all personal från samma station eller kommer det styrkor från flera olika stationer?

Alle kommer fra en stasjon. Det er minste kravet i forskriften.

- Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?

Livreddende førstehjelp/ forberedelser til det kommer flere mannskaper.

- Med mindre styrka avses en styrka som inte är tillräckligt stor för att utföra rökdykning. Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning eller släckinsats?

Ja se svaret over

- Vilket är det lägsta antal personal som krävs för att ni ska utföra en rökdykarinsats? Jag läste i den norska lagstiftningen att det krävs nödvändigt antal rökdykare för få utföra en rökdykarinsats. Vad anser ni vara nödvändigt antal rökdykare för en mindre rökdykarinsats?

Minste kravet er 4 mannskaper og BAS bil.

Hvis du lurer på noe mer, så er det bare å sende en mail. Legger ved linker til forskrift og veiledning der finner du det meste:

<http://www.dsb.no/no/Rettskilder/Regelverk/Oppslagsverket/4360/4361/4974/?c=2446>

¹⁵ Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Med vennlig hilsen

Nils-Erik Haagenrud

Brannsjef

Tlf: 909 85642

e-mail: nils-erik.haagenrud@mhbr.no

B.3 Oslo brann- og redningsetaten

Mejlkorrespondens, Jon Myroldhaug, Fire chief, 10 juli 2012.

E-post: jon.myroldhaug@bre.oslo.kommune.no

Hey Jessica

I will give you a short answer. If you need more, then please contact us again.

We have 7 fire-stations and a standard turn-out consists of a standard fire-truck(a leader and 2-3 firefighters), one ladder(2) and a special smoke-diving unit(3-5). We have 3 stations that only have the standard fire-truck. These stations shall have one leader and 3 firefighters. With this force they can to a fire- and rescue operation on their own. One is handling the pump of the fire-truck. One leads the smoke-diving operation (from a base-point, often inside the building) and two do the rescue or firefighting.

If a truck arrives at the scene with only 3 people, they can lay out the hoses and prepare for the smoke-diving unit to arrive. They can obviously do fire-extinguishing from the outside of the building. If they can rescue people inside the building with a low risk for their own safety, I would say that they are expected to do so.

Best regards

Jon Myroldhaug

Fire chief

Bilaga C – Korrespondens med svensk räddningstjänst

I följande bilaga redovisas de telefonsamtal och den mejlkorrespondens som genomförts med räddningstjänster i Sverige. Korrespondensen ligger till grund för uppgifterna i tabell 5 och tabell 6 gällande svensk räddningstjänst. Korrespondensen har använts som underlag till flera projekt och de frågeställningar som räddningstjänsterna svarat på avser larm där rökdykarinsats förväntas och är:

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?
2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete? Ex. Om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter? Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?
3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

C.1 Räddningstjänsten Falkenberg

Mejlkorrespondens, Jens Christiansson, Brandingenjör & Chef Förebyggande, 29 juni 2012.

E-post: Jens.Christiansson@falkenberg.se

Hej!

En förutsättning för rökdykning är att det finns liv att rädda. Annars ska alltid alternativ släckmetod övervägas (än invändig släckning).

1. Det är mycket som styr hur många man som åker på ett larm, typ av verksamhet, omfattning på branden, risker, etc. Vid brand i byggnad (då det finns risk för att någon är kvar i byggnaden/lägenheten) åker minst 10 man. Vid rökdykning så behövs det ju en räddningsledare, en pumpskötare, en rökdykarledare och två rökdykare. Övrig personal utför arbete efter behov, ex en rökdykargrupp till, livräddning via utvändigt stege, utvändigt släckning, vattenförsörjning, mm, mm.
2. Ofta kommer en man första (insatsledare eller FIP¹⁶). Det de gör är att bli förbereda för ankommande styrkor med att göra OBBO (orientering bedömning beslut order). De kan även göra begränsade insatser genom att ex använda handbrandsläckare eller likvärdigt. Är de ett par stycken så kan de förbereda med att dra ut slangsystem, bryta upp dörr, mm.
3. Vi ska nå 85 % av befolkningen inom 10 minuter och alla inom 30 min.

Trevlig sommar!

Med vänlig hälsning,

Jens Christiansson

¹⁶ Första insatsperson

Chef Förebyggande
Räddningstjänsten
Direkt: 0346-88 56 14
Mobil: 070-630 81 88
Falkenbergs Kommun
311 80 Falkenberg
www.falkenberg.se/raddningstjansten
www.facebook.com/raddningstjanstenfalkenberg

C.2 Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö

Mejlkorrespondens, Anders Ögren, Insatsledare/Planering, 7 juli 2012.

E-post: anders.ogren@gislaved.se

Hej Jessica.

Vår räddningstjänst är uppbyggd med 7 stationer. En heltid Gislaved 1+1+3 + 2deltidare

4 stationer med 1+4 Smålandsstenar, Hestra, Gnosjö och Hillerstorp

2st stationer med 1+2 och skärsläckare Reftetele och Burseryd. Någon av dessa åker på alla brand i byggnad, våra kommuner är delade på mitten för dessa. Ibland använder vi båda två.

Våra larm är uppbyggda i nivåer från n5, n10, n20 och n30. och det kommer ungefär så mycket folk/nivå.

Vi utgår från en mängd olika händelsetyper, som bestämmer omfattning och Nivå på utalarmeringen. SOS har vårt mandat att använda dessa fullt ut.

Vi använder förlarm och IL¹⁷ har även medhörning på inkommande samtal till SOS (så kallat 3 part. Den inringande kan höra operatören men inte mig, jag kan prata med operatören men inte med den inringande).

Våra kommuner är också indelade i zoner som bestämmer vilka styrkor som åker vart och när.

Vi har avtal med våra grannkommuner både inom läns och utomläns, som ligger med i våra planer för att närmsta styrka alltid skall larmas till ”Greta”

Våra styrkor ligger på samma sätt i deras planer. Ekonomin är uppgjord på förhand, för att det inte skall bli strul efteråt.

¹⁷ Insatsledare

Insatsledare åker på alla typer av larm och från N20 åker även BI¹⁸ (som täcker Gislaved, Gnosjö och Värnamo) och en IL från Värnamo (för att ev. bilda stab).

Vid ett larm där det är rd¹⁹ vi kan säga N10 lägenhet, då kommer ledningsenhet 1man, 2st räddningsenheter, höjdenhet eller vattenenhet 9man, en skärsläckarenhet 3 man.

Insatsen delas in så att IL är Räddningsledare, sedan delas arbetsuppgifterna mellan de andra. SL²⁰ heltid kan vara skplch²¹, en rdl²², 2rd, pumpskötare mm. Skärsläckaren har till uppgift att när de kommer fram, skall de (om inte RL²³ redan har arbetsuppgifter till dem) göra en OBBO och sedan komma till RL och berätta vad de kan göra för nytta.

Vid larm till de orter som har skärsläckare, kan de en påbörja yttresläckning och kylning av brandgaser utifrån.

Heltid har anspänning 90sek, deltidstyrkorna har 6min inställelse.

Vi skall vara på plats inom 10 min i tätbebyggt område.

Hoppas att detta är vad du ville veta. Annars kan du ringa mig 0371-82705

Ha det bäst Ö

=====

Anders Ögren

Insatsledare/Planering

Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö

Stegvägen 1

332 92 Gislaved

Tel: 0371-82 705

Fax: 0371-149 75

E-post: rkao@gislaved.se

raddningstjanst.gislaved.se/

facebook.com/rtjgg

=====

¹⁸ Brandingenjör

¹⁹ Rökdykare

²⁰ Styrkeledare

²¹ Skadeplatschef

²² Rökdykarledare

²³ Räddningsledare

C.3 Räddningstjänsten Storgöteborg

Mejlkorrespondens, Svante Carlsson, Brandingenjör & Insatschef, 30 juni 2012.

E-post: svante.carlsson@rsgbg.se

Hej Frida och Island

Ser att du eftersöker svar ang operativ räddningstjänst bland annat i Göteborg

Ska försöka svara på dina frågor. Det mesta finns beskrivet i räddningstjänstens StorGöteborgs

Handlingsprogram.

Förslagsvis börjar du med att ladda ner handlingsprogrammet på www.rsgbg.se

i sökrutan (högra övre hörnet) anger du **Handlingsprogram** - för att sedan ladda ner det hos dig!

ALLMÄNT/BAKGRUND

Svaren bygger på din förutsättning: **larm där en rökdykarinsats förväntas utföras.**

(det finns flera Räddningsinsatser som utförs utan att arbetsmetoden rökdykning är aktuell (tex trafikolyckor, brand ute (mindre omfattning) etc)

- För att bland annat skapa bra arbetsmiljöförutsättningar vid arbetsmetoden Rökdykning består brandsläckande personalen i en räddningsenhet av 5 personer - 1 Befäl/Räddningsledare, 2 rökdykare, 1 rökdykledare och 1 pumpskötare.

(förutsättningar ges nationellt bland annat via Arbetsmiljöverkets föreskrifter se www.av.se, AFS 2007:07 Rök- och kemdykning)

- I Räddningstjänsten StorGöteborg (RSG) finns olika typer av Enheter
 - tex Räddningsenhet **R** (brandbil/släckbil) bestående av 5 man - .
 - tex Höjdenhet **H** (stegbil 30m) bestående av 2 man ,
 - Vattenenhet **V** (tankbil) bestående av 2 man
 - diverse specialenheter (se tabell 4:1 sid 31 i Handlingsprogrammet)

Vart dessa enheter finns placerade i vårt förbund kan du se i Handlingsprogrammet sid 34

- Vid inkommande larm larmas som standard en Räddningsenhet **R** (brandbil/släckbil).
Vid uppenbara fall (där rökdykningen inte är aktuell) tex brand i en papperkorg utomhus eller brand i en myrstack kan en Vattenenhet - **V** med 2 man larmas
- Bemanningen på våra brandstationer i RSG är minst 5 man (aktuellt både på Heltid och Deltidsstationer)

På en del stationer har vi bemanning med ett befäl/styrkeledare och 6 man (kan bemanna en **R** och **H** alt **V** samtidigt vid larm)

Se tabell 4:2 sid 34 och tabell 4:3 sidan 36 - 37 i Handlingsprogrammet

SVAR

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?

Vid förväntad räddningsinsats och rökdykning (normal riskmiljö) larmas **minst** en räddningsenhet (5 personer, (1 befäl/styrkeldeare, 2 rökdykare, 1rökdykarledare, pumpskötare)).

Vid mer omfattande rökdykarinsatser (hög riskmiljö) är larmas ytterligare enheter för att skapa reservrökdykargrupper och skyddsgrupper vid rökdykningen. Samt ytterligare enheter typ vattenenheter(säkert vatten) eller höjdenheter (utrymning).

För olika scenarios finns olika så kallade Larmplaner som beskriver hur resusupbyggnad kan ske tex Brand i publika lokaler, Brand i tunnel, Oljebrand etc. Här larmas flera enheter från olika stationer samtidigt.

Vid larmning av flera enheter larmas även ledningsfunktioner som utövar ledning vid skadeplatsen.

2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete?

Ex. Om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter?

Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?

Normalt kommer en Räddningsenhet - **R** först till skadeplatsen.

Naturligtvis kan även en Höjdenhet -**H** eller en vattenenhet - **V** komma först - dock sällan förekommande.

Vid dessa situationer kan den personal som är först på plats göra följande:

- börja förbereda för rökdykarinsats (beslå vattenpost, rekognisera på plats angreppsväg, öppna vägbommar, lägga ut brandslang etc) eller
- påbörja släckning utifrån och in i byggnad via tex fönster eller
- starta evakuering med hjälp av stege etc eller
- mm

3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

Se Kapitel 4:1 - Beredskap - första stycket i Handlingsprogrammet (90% av alla bostäder kan nås av en första räddningsenhet inom 10 min)

Se Kapitel 5:1 - Resursernas dimensionering första stycket sidan 44 i Handlingsprogrammet

Se sista stycket sidan 46 och tolka kartan på 47 i Handlingsprogrammet

Se sista stycket sidan 53

TILL SIST

- En Nordisk sammanställning låter intressant - kanske kan Du delge en kopia av Ert resultat till oss

- Med förhoppning att texten kan vara begripligt och kompletterande till RSGs Handlingsprogram

Lycka Till

Vänliga Hälsningar

Svante Carlsson

Brandingenjör & Insatschef

031-335 26 00, 070-2889906

----- Brandvarnare räddar liv -----

Utvecklingsavdelningen, Insats och Beredskap

Räddningstjänsten Storgöteborg

Box 5204, 402 24 GÖTEBORG, tfn vx 031-335 26 00

Hemsida: <http://www.rsgbg.se>

C.4 Räddningstjänsten Syd

Telefonintervju, Ida Texell, Brandingenjör & Operativ Chef, 29 juni 2012.

Tel: +46 (0)46 540 46 84

E-post: ida.texell@rsyd.se

1. Räddningstjänsten Syd följer bestämmelserna i AFS 2007:7. Det vill säga minst 4+1 för att påbörja rökdykning (1 arbetsledare, 1 rökdykarledare, 2 rökdykare & 1 pumpskötare). Börjar med att larma den närmaste enheten för att sedan bygga på utifrån med mer resurser enligt fastlagda larmplaner.
Antalet personer som dras totalt är beroende av byggnad, verksamhet osv.
2. Åker ibland med en liten förstastyrka med bemanningen 1+2 vars uppgift är att begränsa ärendet/skadan genom utvändigt släckning. De har även till uppgift att förbereda inför rökdykarinsats, göra riskvärdering samt andra förberedelser. De ska även informera ankommande styrkor.
3. Använder sig av framkomsttid, vilket är samma som insatstid (från att larmet kommer tills de är på plats).
Ska nå 90 % av befolkningen inom 10 minuter
Ska nå 100 % av befolkningen inom 20 minuter
Har även som mål att inom 15 minuter från att insatsen påbörjats skall det negativa händelseförloppet vara brutet.

C.5 Räddningstjänsten Varberg

Mejlkorrespondens, Bernt Karlsson, Brandinspektör, 16 juli 2012

E-post: bernt.karlsson@varberg.se

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?

Beror på heltid eller deltidstation och typ av larm. Från varberg generellt:

- Litet larm: 1+4+IL (dvs. styrkeledare, brandmän, insatsledare)
- Stort larm: 2+8+IL (vid större händelser även BIB som RL) Nu ingår 1 deltid

2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete? Ex. Om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter? Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?

I princip allt utom rökdykning kan göras. Ca. 80% av allt arbete kan utföras generellt sett.

3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

Har numera inga zoner för insatstid men målet är att 80% av befolkningen inom kommunen ska nås inom 10 minuter.

C.6 Storstockholms brandförsvaret

Mejlkorrespondens, Magnus Wallin, Chef på Strategi- och utvecklingsavdelningen, och Håkan Ragell, Metodansvarig för rökdykning inom Storstockholms brandförsvaret, 9 juli 2012.

E-post: Magnus.Wallin@storstockholm.brand.se, hakan.ragell@ssbf.brand.se

Hej Frida!

Här kommer svar på dina frågeställningar från Storstockholms brandförsvaret (SSBF). Vi som svarar heter Håkan Ragell och Magnus Wallin. Håkan är metodansvarige för rökdykning inom SSBF och du får gärna höra av dig till honom om du har några fler frågeställningar eller bara vill att vi förtydligar några av svaren.

Då du skriver att ni endast är intresserade av larm där en rökdykarinsats förväntas utföras väljer vi att utgå från scenariot lägenhetsbrand/villabrand när vi besvarar frågeställningarna.

1. Hur många man från varje station åker på larmet? Vilken arbetsfördelning har dessa?

Bemanningen på SSBF:s heltidsbrandstationer varierar från 1+1+6 (1BM, brandmästare +1Bf, brandförman +6Bm, brandman) till 1+5 (1BM + 5Bm). Bemanningen varierar p.g.a. specialfunktioner, men något förenklat har innerstadsstationerna bemanningen 1+1+5 och förortstationerna bemanningen 1+5. Våra två deltidstationer har bemanningen 1+4.

Vid indikation på lägenhets-/villabrand larmas som regel styrkorna från de två närmsta stationerna till platsen. Den första styrkan påbörjar oftast, om möjligt och utifrån en riskbedömning, en invändig släckinsats via rökdykning. Rollfördelningen är vanligtvis ett rökdykarpar, en rökdykarledare, en pumpsötare, en som kan resa stege/hävare (för kontroll eller förberedelse till utrymning) och ett befäl (BM). Nästa räddningsstyrka som anländer får arbetsuppgiften att utifrån behov och räddningsledarens bedömning förstärka baspunkten med två rökdykare och/eller kontrollera trapphuset och/eller att försöka hindra utvändigt brandspridning. Den andra anländande styrkan kan även få uppgiften att påbörja rökdykning via en andra inträngningsväg.

2. Om en mindre styrka når olycksplatsen först, vad kan denna utföra för arbete? Ex. Om två eller tre man når olycksplatsen, vad har de för arbetsuppgifter? Finns det något de kan göra för att påbörja livräddning och släckinsats?

SSBF har två mindre räddningsstyrkor med bemanningen 1+2. På en av deltidsstationerna finns även en FIP (förstainsatsperson) som åker direkt till skadeplats. Då SSBF:s geografiska område är relativt väl täckt av brandstationer, jämfört med en del andra regioner i Sverige, uppstår normalt sett mycket sällan situationen där en mindre räddningsstyrka måste verka ensamma en längre tid. En av de två mindre räddningsstyrkorna är även belägen i centrala Stockholm, där avståndet mellan resurserna är som lägst. Eventuellt kan en mindre räddningsstyrka i Vaxholm behöva verka ensamma i drygt tio minuter, men normalt inte längre tid än så.

När en mindre räddningsstyrka anländer först till en lägenhets-/villabrand är det deras uppgift att rekognosera och göra en första bedömning av läget. Först bedöms givetvis behovet och möjligheten till en eventuell livräddande insats eller första hjälpen. Om detta behov ej föreligger påbörjas om möjligt släckinsats, dock ej genom invändig rökdykning. De kan även förbereda för kommande styrkor t.ex. genom brytning av dörr, slangdragning etc. När andra räddningsstyrka anlärt (vanligtvis inom mycket kort tid i SSBF:s område) kan den mindre räddningsstyrkan utgöra en fristående rökdykargrupp i den fortsatta insatsen, alternativt tilldelas andra uppgifter.

3. Vilka riktlinjer/mål har er räddningstjänst gällande insatstid?

Den geografiska placeringen av SSBF:s brandstationer bygger från början på principen att en skadeplats ska nås inom 10 minuter i förorterna och inom 7 min i innerstaden, riktvärden som generellt sett upprätthålls även idag då brandstationerna har kvar sin geografiska placering. Skillnaden i tid har sitt ursprung i historien, då SSBF är en ny organisation (1 januari 2009) som skapades av att Stockholms brandförsvaret och Södra Roslagens Brandförsvarsförbund gick samman till en organisation. De två organisationerna hade delvis olika målbild avseende insatstid, men vi bedömer att båda målbilderna väl motsvarar det som dagens situation kräver. Motiveringen till en lägre insatstid i innerstaden är främst att det där finns en stor andel äldre hus (även kulturminnesmärkta) vars

byggnadskonstruktion bedöms kräva en snabbare insats för ett framgångsrik resultat, jämfört med för nyare konstruktioner.

I dagsläget finns det ingen uttalad riktlinje avseende insatstider för Storstockholms brandförsvaret.

Historiskt sett finns det dock en tydlig koppling till de 10, 20 och 30 minuters insatstid som förespråkats i tidigare byggnadsregler etc., men det har varit ett medvetet val att gå ifrån dessa tider då de delvis bedömts vara konserverande. Fram tills det att vi utvecklade mer sofistikerade bedömnings- och värderingsverktyg sker de flesta förändringar som påverkar insatstiden med målet att förbättra möjligheten till en snabb insats utifrån ett helhetsperspektiv för SSBF:s geografiska område. Ibland kan det innebära en längre insatstid för vissa områden, men då kompenseras det upp av att andra områden får kortare insatstid.

Vi hoppas att vi med ovanstående svar fått med de bitar ni är ute efter i ert arbete. Jag bifogar även några dokument som jag tror kan vara intressanta för ert arbete. Om ni vill ha några klargöranden eller har fler frågeställningar avseende rökdykningsinsatser får du som sagt gärna höra av dig till Håkan via hakan.ragell@ssbf.brand.se eller 08-454 88 85. Jag går på semester efter det här veckan, men Håkan finns tillgänglig ungefär en vecka till.

Mvh

/Håkan och Magnus